24/03/2022

Η συμβολή των Αιγυπτιωτών στην Ελληνική Επανάσταση του 1821

/ Ομογένεια

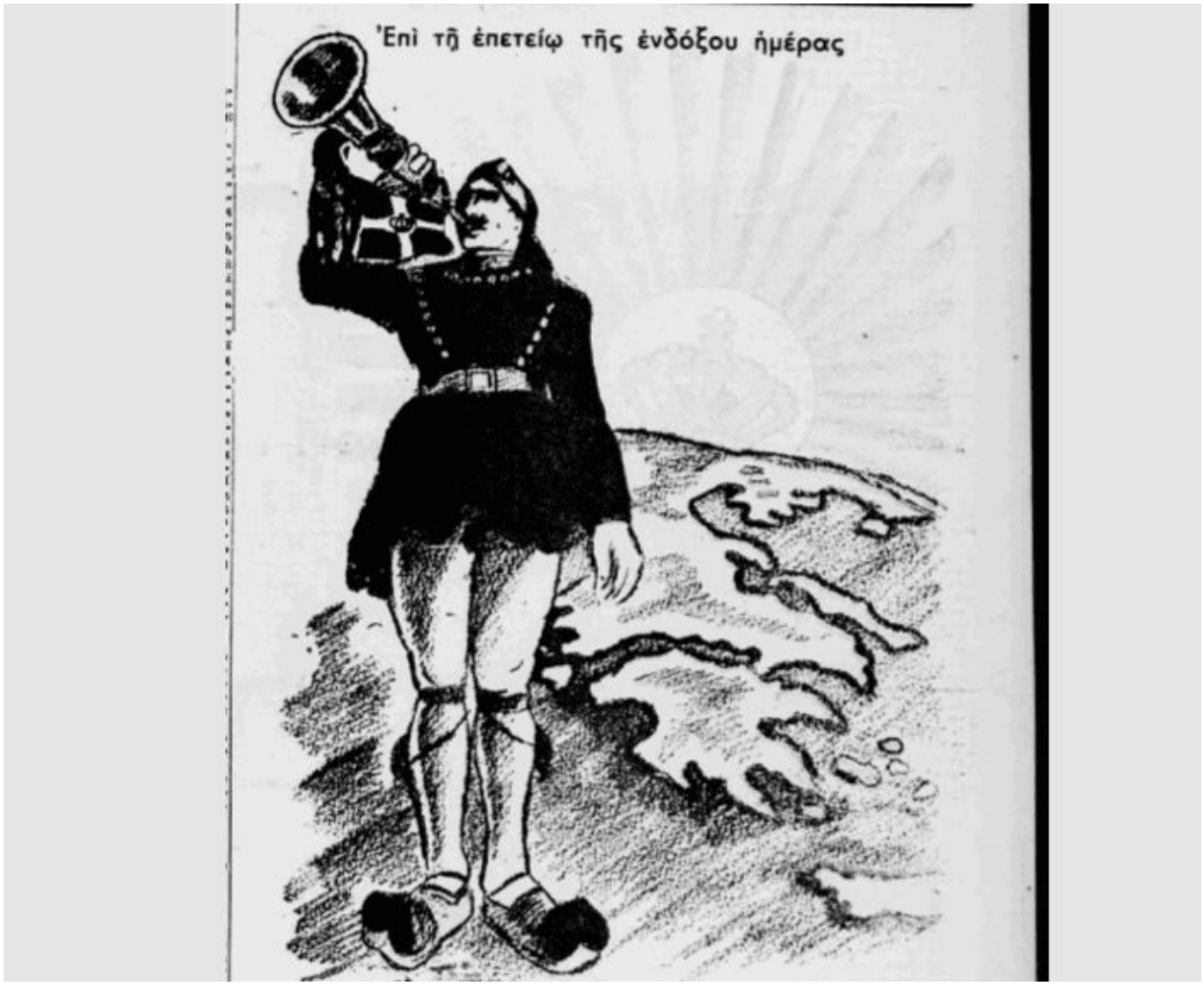

Το άρθρο με την υπογραφή του Ι. Διακοφωτάκη, είχε τίτλο«150 χρόνια Ελληνικής Ελευθερίας. ΟΙ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ» και δημοσιεύτηκε σε απλή καθαρεύουσα στην Αιγυπτιώτικη εφημερίδα ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ, στις 7 Μαρτίου 1971, ημέρα έναρξης των εορτασμών στην Ελληνική Κοινότητα της Αλεξάνδρειας για τα 150 χρόνια Ελληνικής Ανεξαρτησίας. Παρουσιάζεται εδώ

μεταγραμμένο στη δημοτική.

Γράφει ο Χρίστος Γ. Παπαδόπουλος

Κατά τους προεπαναστατικούς χρόνους η επικρατούσα επί του τότε κυβερνήτη ευνομία στην Αίγυπτο, προσέλκυσε σ' αυτήν πλήθος Ελλήνων, οι οποίοι ασχολήθηκαν με το εμπόριο κυρίως, τη ναυτιλία και άλλα επαγγέλματα στα οποία ευδοκίμησαν χάριν της εργατικότητάς τους. Πολλοί δε από αυτούς που υπηρετούσαν στην κυβέρνηση, λόγω των υψηλών προσόντων τους, ανήλθαν σε μεγάλα αξιώματα ή έλαβαν τιμητικές διακρίσεις όπως ο Κ. Τοσίτσας σύμβουλος Οικονομικών και ο Αθ. Καζούλης διευθυντής του νομισματοκοπείου του κράτους και άλλοι.

Οι Έλληνες της εποχής εκείνης ήταν συγκεντρωμένοι στο Κάιρο, την Αλεξάνδρεια, τη Διαμέτη, το Ραχήτιο, ελάχιστοι δε βρίσκονταν στο εσωτερικό της χώρας ως μικρέμποροι ή μεταπράτες. Χωρίς όμως να είναι ακόμα οργανωμένοι, θεωρούσαν τον Πατριάρχη, όχι μόνο πνευματικό αρχηγό και Εθνάρχη αλλά πραγματικό πατέρα ο οποίος μεριμνεί για τα τέκνα του.

Στον Πατριάρχη κατέφευγαν για να επιλύσουν τις διαφορές τους, στα Πατριαρχικά σχολεία μόρφωναν τα παιδιά τους και οι ασθενούντες στο Νοσοκομείο του Αγίου Σάββα έβρισκαν περιποίηση και θεραπεία. Ο Πατριάρχης ήταν το καταφύγιο όλων, το στήριγμα τους, η παρηγοριά τους παρά τα ελάχιστα μέσα που είχε στη διάθεση του.

Εκτός από τους εμπόρους, τους ναυτικούς και τους μεταπράτες, υπήρχαν τότε στην Αίγυπτο πολλοί στρατιωτικοί που υπηρετούσαν στον τακτικό στρατό ή σε ειδικά σώματα, ιδίως μετά την εξόντωση των Μαμελούκων. Αυτοί ήταν πεπειραμένοι στρατιωτικοί γιατί είχαν υπηρετήσει στα δυο στρατιωτικά σώματα που είχε συγκροτήσει ο Μέγας Ναπολέων κατά την εκστρατεία του στην Αίγυπτο, την Ελληνική λεγεώνα και το σώμα των Ελλήνων Μαμελούκων. Από αυτούς τους στρατιωτικούς οι περισσότεροι ήταν από τη Ρόδο. Οι υπόλοιπο κατάγονταν από διάφορα νησιά του Αιγαίου και την Μακεδονία.

Η πολυαριθμία των Ροδίων ίσως να οφείλονταν στον Αθανάσιο Καζούλη, ο οποίος υποστήριζε πολύ τους συμπατριώτες του κατά την εγκατάσταση τους στη χώρα. Και αυτό είναι μάλλον βέβαιο γιατί το ίδιο παρατηρήθηκε και στο Καφρ Ελ Ζαγιάτ, όπου οι εκεί Έλληνες ήταν κατά το πλείστον Ρόδιοι εργαζόμενοι στο εκκοκκιστήριο βάμβακος του Ιωάννη Καζούλη, στα αγροκτήματα του περιμετρικά της πόλης όπου ο αείμνηστος εκείνος άντρας υποστήριζε πολύ τους καταγόμενους

από την ιδιαίτερη πατρίδα του.

Οι κατά την εποχή εκείνη έμποροι, ναυτικοί και στρατιωτικοί παρακολουθούντες ή μαθαίνοντες τις ενέργειες των διαφόρων μυστικών εταιρειών και ιδιαιτέρως της Φιλικής Εταιρείας για την απελευθέρωση της Ελλάδας δεν ήταν δυνατόν να μείνουν αδιάφοροι σε μια τόσο γιγαντιαία προσπάθεια της οποίας σκοπός ήταν η πραγματοποίηση των ονείρων του έθνους.

Όχι μόνον δεν έμειναν αδιάφοροι αλλά μπορεί να ειπωθεί με σιγουριά ότι πολλοί από αυτούς είχαν μυηθεί στη Φιλική Εταιρεία. Πότε όμως συνέβη αυτό, δεν είναι δυνατό να καθοριστεί με ακρίβεια. Το παραπάνω βεβαιώνεται και από το εξής γεγονός. Όταν τον Μάρτιο του 1820 ήρθε στην Αίγυπτο ο Αντώνιος Πελοπίδας, απεσταλμένος της Φιλικής Εταιρείας για να φανερώσει στους ομογενείς ότι πλησιάζει ο καιρός για την επανάσταση, ζήτησε να συγκεντρώσει όσα χρήματα είχαν υποσχεθεί με όρκο οι εδώ ομογενείς.

Ποιοι ήταν όμως οι Αιγυπτιώτες Φιλικοί οι οποίοι ορκίστηκαν οικονομική υποστήριξη; Από τις υπάρχουσες πηγές δεν είναι δυνατό να δοθεί στο ερώτημα συγκεκριμένη απάντηση λόγω του μυστικού τρόπου μύησης των μελών της Φιλικής εταιρείας. Αν ληφθεί όμως υπόψη ότι εστάλησαν πολλά χρήματα και εμπορεύματα στην Ελλάδα για τις ανάγκες του Αγώνα προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι μυημένοι στη Φιλική πριν τον ερχομό του Α. Πελοπίδα θα πρέπει να ήταν αρκετοί.

Βρήκαμε μετά από έρευνα μόνο τα παρακάτω ονόματα ομογενών στο Κάιρο και στην Αλεξάνδρεια.

Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόφιλος
Κωνσταντίνος Τασσήκας
Αντώνιος Ψαρρός
Αθανάσιος Καζούλλης
Θεόδωρος Τοσίτσας
Κωνσταντίνος Λαχανάς
Ζαχαρίας Αθανασίου
Γρηγόριος Τζάννος
Θα υπήρχαν όμως και άλλοι Φιλικοί στη Διαμέτη και το Ραχήτιο αν και δεν γνωρίζουμε τα ονόματά τους, γιατί από τα λιμάνια αυτά αναχωρούσαν φορτωμένα πλοία με εφόδια για την Ελλάδα και δεν είναι δυνατόν να μη γνώριζαν τον προορισμό τους.

Για την προετοιμασία ενόψει του μεγάλου αγώνα και την ενεργό συμβολή του σ αυτόν ο Αιγυπτιώτης Ελληνισμός ευτύχησε να έχει δυναμικό ηγέτη και εξαίρετο ιεράρχη τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας Θεόφιλο τον οποίο ο Αλέξανδρος Υψηλάντης αποκαλούσε “θεσπέσιον άνδρα ,κλέος Πατριαρχών και δόξαν του Γένους”. Σε απαντητική επιστολή δε προς τον Πατριαρχη, ο ΄Υψηλάντης γράφει τα εξής:

«Δεν λανθάνει, το βαθύ της φρονήσεως του ότι ουδέν κατορθούται άνευ χρηματικής ισχύος μετά τον θεόν. Όθεν εις τούτο το χρεωστικό στάδιο ως ηνεωγμένον υπέρ δόξης και πατρίδος, υπέρ αναλάμψεως της Ορθοδοξίας, ανάγκη πάσα να συνδράμης και να δείξης παράδειγμα γενναιότητος τοις κατοικούσι εν Αιγύπτω αδερφούς ίνα βοηθήσωσιν άπαντες υπέρ δύναμιν...»

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος “το χρεωστικό στάδιο ως ηνεωγμένον υπέρ δόξης και πατρίδος” το πέρασε με σύνεση, δραστήρια και εθνοπρεπώς κι έγινε το παράδειγμα μεγάλου Ποιμένα και μεγαλόψυχου άνδρα.

Αφού λοιπόν οργάνωσε με τον Πελοπίδα και τον Τασσήκο συστηματικά την αποστολή εμπορευμάτων και χρημάτων προς τους “εν Σμύρνη εφόρους” υπέδειξε μέσω του Κ. Τοσίτσα στον τότε κυβερνήτη της Αιγύπτου να κηρύξει την ανεξαρτησία της Αιγύπτου γιατί τα σουλτανικά στρατεύματα ήταν απασχολημένα με την ανταρσία του Αλή πασά των Ιωαννίνων και ήταν μοναδική ευκαιρία για τον σκοπό αυτό, δίνοντας παράλληλα την υπόσχεση να ξεσηκώσει ταυτόχρονα για εξέγερση τον ελληνικό λαό.

Η πρόταση αυτή δεν εισακούσθηκε και ο Πατριάρχης επειδή στο μεταξύ ήδη κηρύχθηκε η επανάσταση, ανεχώρησε με πλοίο κι έφτασε στη Σάμο την ημέρα που έφτασε εκεί κι ο Ελληνικός στόλος.

Η παρουσία του Πατριάρχη Αλεξανδρείας εν μέσω των αγωνιστών του έθνους προκάλεσε ακράτητο ενθουσιασμό. Ο Πατριάρχης βαθύτατα συγκινημένος ευλόγησε με τα δάκρυα του τα ελληνικά πλοία και τα όπλα και με την κατανυκτική του προσευχή απάλλαξε όλους τους μαχόμενους υπερ πίστεως και πατρίδας από κάθε νηστεία σε όλο το διάστημα του αγώνα.

Μετά πήγε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, την Πάτμο, όπου πληροφορήθηκε για την παύση του απο τα καθήκοντα του Πατριάρχη, από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως κατόπιν πιέσεως του Σουλτάνου. Ο προκαθήμενος του Θρόνου της Αλεξάνδρειας Θεόφιλος που κόσμησε τον θρόνο από το 1805 ως το 1821 έπραξε το καθήκον του προς την Εκκλησία και το Έθνος και απεβίωσε στην Πάτμο σε βαθιά γηρατειά.

Μόλις άρχισε η Επανάσταση δεν ήταν μόνο ο Πατριάρχης Θεόφιλος που πήγε στην αγωνιζόμενη πατρίδα αλλά και πολλοί Έλληνες άλλοι μεμονωμένα κι άλλοι σε ομάδες, ιδίως οι στρατιωτικοί από αυτούς που υπηρετούσαν στον Αιγυπτιακό στρατό ή στα ειδικά σώματα για να λάβουν μέρος στον αγώνα υπέρ της ανεξαρτησίας. Από τους στρατιωτικούς αυτούς μνημονεύονται ιδιαίτερα ο Κωνσταντίνος Λαχανάς και ο Ζαχαρίας Αθανασίου που διακρίθηκαν για τη γενναιότητα, το ηρωισμό και την αγάπη τους για την πατρίδα.

Ο Κ. Λαχανάς που υπηρέτησε στην ελληνική λεγεώνα και παρασημοφορήθηκε από τον Μέγα Ναπολέοντα, για την ανδραγαθία του, μετά την αναχώρηση των Γάλλων είχε παραμείνει στην Αίγυπτο ως ιδιώτης. Μόλις όμως έμαθε τα γεγονότα στην Ελλάδα, πήγε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, τη Σάμο, όπου ύψωσε το 1821 τη σημαία της Επανάστασης. Παρέμεινε δε εκεί υπό την αρχηγία πολεμώντας γενναία όπου τον καλούσε το ιερό καθήκον προς την πατρίδα.

Ο Ζαχαρίας Αθανασίου ενθουσιώδης , τολμηρός και με αγάπη στην πατρίδα, όταν μαθεύτηκαν τα πρώτα κατορθώματα των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων, πήρε 150 εκλεκτούς άντρες, στην πλειοψηφία του καταγόμενους από Ρόδο και πήγε στη Σύρο με το πλοίο του Κουμουρτζή με υψωμένη ελληνική σημαία που είχε ένα τον σταυρό του Αγίου Ανδρέα πάνω σε κόκκινο ύφασμα και τα γράμματα Ε.Τ.Ν.Α που σημαίναν “Εν τούτω Νίκα”

Το στρατιωτικό αυτό σώμα, κάτω από τις διαταγές διαφόρων οπλαρχηγών, πολέμησε γενναία σε πολλές μάχες. Στη μάχη μάλιστα των Δερβενακίων διακρίθηκε ο Ζαχαρίας Αθανασίου για τον ηρωισμό και την ανδρεία του.

Στη μάχη όμως του Φαλήρου κατά την οποία τραυματίστηκε ο Καραϊσκάκης, ο Ζ. Αθανασίου πολεμώντας ηρωικά, έχασε το ένα χέρι του. Παρ’ όλα αυτά δεν θεώρησε ότι ολοκλήρωσε το καθήκον του προς την πατρίδα, αλλά μετά την απελευθέρωση κατατάχθηκε ως αξιωματικός, αν και μονόχειρας, στο στρατόν της ελεύθερης πια Ελλάδας.

Εκτός από τους ομογενείς που αναφέρθηκαν χωρίς αμφιβολία πολλοι περισσότεροι

βοήθησαν υλικώς τον αγώνα και πολλοί θυσίασαν τη ζωή τους στο βωμό της πατρίδας των οποίων τα ονόματα μας είναι άγνωστα.

Η θυσία όλων εκείνων των γνωστών ή αγνώστων ηρώων, είναι η σφραγίδα της φιλοπατρίας των Αιγυπτιωτών Ελλήνων, οι οποίοι ήταν πάντοτε παρόντες σε ολα τα προσκλητήρια σαλπίσματα στις μεγάλες στιγμές της Ελλάδας.”

.

Ο Ιωάννης Διακοφωτάκης, εκπαιδευτικός και Διευθυντής στην Πρατσίκειο Δημοτική Σχολή της Ιβραημίας στην Αλεξάνδρεια , ήταν πατέρας του διπλωμάτη Γιώργου Διακοφωτάκη που υπηρέτησε ως Γενικός Πρόξενος στην Αλεξάνδρεια την περασμένη δεκαετία.

Μετά από σχετική έρευνα σε πηγές που είναι πολύ πιο πρόσφορες από την εποχή που το έγραψε ο Διακοφωτάκης, το παραπάνω άρθρο ανταποκρίνεται γενικά στα γεγονότα, διαφέρει μόνο σε θέματα ήσσονος μάλλον σημασίας.

Η βοήθεια του Πατριάρχη Θεόφιλου και των Αιγυπτιωτών στον αγώνα της ανεξαρτησίας είναι αναμφισβήτητη. Τα έργα και οι ημέρες μάλιστα του Πατριάρχη υπήρξαν αντικείμενο έρευνας που κατέληξε στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής από τον Αρχιμαντρίτη Πλάτωνα Κρικρή, που υποβλήθηκε στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 2002, με τίτλο “Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόφιλος Β’ Παπακώστας ο Πάτμιος (1805-1825)”

Σύμφωνα με την διατριβή αυτή, στο κεφάλαιο με τίτλο “Η συμβολή των Ελλήνων της Αιγύπτου στον αγώνα της ανεξαρτησίας του έθνους με πρωτοπορία του κλήρου επί της εποχής του Πατριάρχη Θεόφιλου”, θεωρείται βέβαιο πως η Αίγυπτος στάθηκε ο πρώτος τόπος όπου το αναγεννώμενο έθνος δοκίμασε να οργανωθεί πολεμικά. Δικαιολογείται δε αυτό από την παρουσία πολλών Ελλήνων μισθοφόρων ή καραβοκύρηδων σε στρατιωτικά τμήματα που έδρασαν στην Αίγυπτο σε διάφορες μάχες, ώστε από την άποψη αυτή η Αίγυπτος χαρακτηρίστηκε ως προπαιδευτήριο της πολεμικής οργάνωσης κατά την προεπαναστατική περίοδο.

Την ίδια στιγμή ο πνευματικός πατέρας και ουσιαστικός ηγέτης των Ελλήνων στην Αίγυπτο ο Πατριάρχης Θεόφιλος, πολύ πριν την σύσταση της φιλικής εταιρείας και της επανάστασης έγραφε “ Αλλ ω γένος Ελλήνων, ημέτεροι συμπολίται, έως πότε σκορπισμένοι και πλανώμενοι; Αποκόψωμεν ταύτα χαλινώ και λυτρωθώμεν δυναστείας Βαβυλωνίου” ξεσηκώνοντας το εθνικό φρόνημα των Αιγυπτιωτών.

Όπως διαβάσαμε στο άρθρο του Διακοφωτάκη, ο Φιλικός Αντώνης Πελοπίδας ήρθε στην Αίγυπτο τον Μάρτιο του 1820. Δεν ήρθε όμως να βρεί τον Πατριάρχη όπως αναφέρει ο Διακοφωτάκης, αλλά για να φέρει συστατικές επιστολές του Πατριαρχη , ο οποίος ήταν ήδη στην Πάτμο, τόπο καταγωγής του, από τον Οκτώβριο 1819 για λόγους υγείας, όπου και μυήθηκε το1820 στη Φιλική εταιρεία. (Η έρευνα κρίνει ως αναληθείς άλλες πηγές που αναφέρουν ότι μυήθηκε το 1819 στην Πάτμο ή στην Αίγυπτο).

Ο Πελοπίδας με το βοηθό του Ύπατρο, άρχισε να μυεί Έλληνες του Καϊρου και να τους ορκίζει στα Παλαιά Πατριαρχεία του Αγίου Μάρκου στην περιοχή Χάρετ Ελ Ρουμ (γειτονιά των Ρωμιών) του Καϊρου, όπου εκείνη την εποχή στεγαζόταν το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας. Στη συνέχεια μετέβησαν στην Αλεξάνδρεια και οι ανάλογες ορκωμοσίες γινόταν στον Άγιο Σάββα που βρισκόταν τότε παραθαλάσσια έξω από τα τείχη της πόλης.

Ο ίδιος, μαζί με τους έμπιστους του Μωχάμεντ Άλι, Κ. Τοσίτσα και Α. Καζούλη, τον επισκέφθηκαν για να του συστήσουν τον Μέγα Αρχιμανδρίτη Νεκτάριο ως εκπρόσωπο του Πατριάρχη για όσο καιρό θα χρειαστεί να απουσιάζει. Ο Μωχάμεντ Άλη εκτιμούσε τον Θεόφιλο αλλά δυσανασχετούσε από την μακρά απουσία του.

Την 1 Ιουνίου 1820 ο Πελοπίδας και ο Αλεξανδρινός Κυριάκος Τασσήκας υπέβαλε στη Ανωτατη Αρχή της Φιλικής Εταιρείας παράτολμο σχέδιο σύμφωνα με το οποίο θα προσπαθούσαν να εξαπατήσουν τον Μωχάμεντ Αλη ώστε με τα χρήματα αυτά να εφοδίαζαν την Ελληνική Επανάσταση αλλά το σχέδιο ματαιώθηκε από το Θεόφιλο που απεχθάνονταν ανάλογα μέτρα. Το σχέδιο αυτό γνώριζε και ο Θεόδωρος Τοσίτσας τον οποίο είχαν μυήσει οι φιλικοί, όπως άλλωστε και τον Αρχιμανδρίτη Νεκτάριο και τον Ηγούμενο της Μονής Αγίου Σάββα.

Τον Δεκέμβριο του 1820 , μια επιστολή του Θεόδωρου Ασημάκη ή Ασημακόπουλου καρφώνει τα σχέδια των Αιγυπτιωτών Φιλικών για συλλογή δωρεών σε χρήματα και είδος, στον Κ. Τοσίτσα και τον παρακινεί να ενημερώσει τον Μωχάμεντ Αλη. Ο Κ. Τοσίτσας,που δεν ήταν μυημένος, φοβούμενος μήπως όλο αυτό είναι μια τυχοδιωκτική κίνηση που θα βλάψει τους Έλληνες της Αιγύπτου, έψαξε να δει τι συμβαίνει κι έμαθε ότι οι φιλικοί συνεδρίαζαν στο σπίτι του Γρηγορίου Τζάνου, ενός από τους πλουσιότερους των Ελλήνων, στο Κάιρο.

Καθώς ο Κ. Τοσίτσας ήταν αμύητος, κατήγγειλε όλα αυτά στον Αιγύπτιο ηγεμόνα ο οποίος αντί να δυσαρεστηθεί , ευχαριστήθηκε γιατί συνέφερε και στον ίδιο μια ανταρσία των Ελλήνων, γι’ αυτό και αργότερα όταν φορτώνονταν στα καραβιά εφόδια και πολεμιστές έκανε πως δεν καταλάβαινε το λόγο. Γι’ αυτό το λόγο και η

Φιλική Εταιρεία ανέπτυξε στην Αίγυπτο μεγάλη δραστηριότητα. Ο Μωχάμεντ Άλη ακόμα και μετά την κήρυξη της επανάστασης , προστάτευε τις ζωές και τις περιουσίες των Ελλήνων.

Το νέο της επανάστασης έφτασε στην Αίγυπτο στις 31 Μαρτίου 1821 όταν έφτασε ένα καΐκι από τη Μεθώνη για λογαριασμό των αδερφών Τοσίτσα. Στο ίδιο σπίτι στην οδό Φράνκα 37 στην Αλεξάνδρεια συνάχθηκαν οι Φιλικοί στις 4 Απριλίου και με την ευλογία του Πατριάρχη μέσω του εκπροσώπου του, πήραν απόφαση να βοηθήσουν την εξέγερση. Σ αυτό το πλαίσιο συνέβη και η λιποταξία του Ζ. Αθανασίου από τον αιγυπτιακό στρατό, συγκροτώντας στρατιωτικό σώμα Ελλήνων για συμμετοχή στον αγώνα.

Κάποιες εγκύκλιοι που εκδόθηκαν αργότερα από το Πατριαρχείο με εντολή του απόντα Πατριάρχη Θεόφιλου, εκνεύρισαν τον Μωχάμεντ Άλη ο οποίος κάλεσε τον εκπρόσωπο του, Αρχιμαδρίτη Νεκτάριο και “ωνείδησεν αυτόν ως χαϊνη και ως λησμονούντα ότι είναι ραγιάς”ενώ για τον Πατριάχρη απείλησε “Και πού ειναι ο δεσπότης σου; Πού είναι που στέλνει τα τζουρνάλια του εκ του ασφαλούς; Εγώ τον συγυρίζω όταν έρθει μετά από απουσία πέντε ετών”

Η στάση του Μωχάμεντ Άλη έναντι των Ελλήνων μεταβλήθηκε ύστερα από σουλτανική πρόταση για κοινή δράση. Στις 16 Ιανουαρίου 1824 με φιρμάνι του σουλτάνου του παραχωρήθηκε το πασαλίκι της Πελοποννήσου, το οποίο θεωρούσε ο ίδιος γέφυρα για την Ευρώπη. Η εξέλιξη αυτή είχε αρνητική επίδραση και στις σχέσεις του με τον Πατριάρχη Θεόφιλο και θα απαιτήσει από τον σουλτάνο την παύση του και τον ορισμό νέου Πατριάρχη, όπως κι έγινε.

Ο Οικουμενικός πατριάρχης Χρύσανθος αναγκάζεται στην Ιερά Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης στις 14 Οκτωβρίου 1925 να κηρύξει έκπτωτο τον Θεόφιλο Β’ και να τοποθετήσει διάδοχο του τον Ιερόθεο Α’ ο οποίος έφτασε στην Αλεξάνδρεια 12 Μαϊου 1826.

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος, αν και απών από το Θρόνο του, σύμφωνα με τα γραπτά τεκμήρια, ανέπτυξε πολλές και ποικίλες δραστηριότητες για τον απελευθερωτικό αγώνα. Αλληλογραφία με επίσημους και μη, κληρικούς και λαϊκούς, κηρύττοντας την ελευθερία και ζητώντας οικονομική ενίσχυση του αγώνα αλλά και συμμετέχοντας αυτοπροσώπως σε πολλές αντίξοες περιστάσεις. Αναφέρονται οι πηγές για την παρουσία του σε διάφορα νησιά, μεταξύ των οποίων οι Λειψοί, η Σύρος και ο Πόρος.

Στο έργο του και στη μνήμη του αφιέρωσε το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το

σμό της εκατονταετηρίδας από
εόφιλος πέθανε πάμφτωχος και
υ 1833.

Η
ΕΝΩΣΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΞΕΝΑΚΕΙΟΥ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΕΙ
εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Στέγην Καΐρου
44, ΟΔΟΣ ΚΑΣΡ ΕΛ ΝΙΛ
ΑΥΡΙΟΝ
τὴν Κυριακὴν 30 Μαρτίου, ὥραν 6 μ.μ.
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ
25ης ΜΑΡΤΙΟΥ
Πανηγυρικὸς — Ἀπαγγελίαι — Χορωδία —
Ἐθνικοὶ Χοροὶ
Συνεργασία ΛΕΣΧΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ
καὶ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΧΟΡΟΣ
ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς ὀρχήστρας
τοῦ ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ
ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΡΕΣ ΜΑΡΚΕΣ! ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑΣ ΤΙΜΑΣ!
Εἰς τοῦ
ΧΟΥΣΕΙΝ καὶ ΧΑΜΙΝΤΟ
Κάλτσες Νάϋλον
Ὑποκάμισα πολυτελείας
Καλλυντικὰ εἴδη

Καὶ σὰν πρῶτ' ἀντρειωμένη, Χαῖρε, ὦ χαῖρε, Ἐλευθεριά!

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΘΝΟΜΑΤΟΥΡΓΗΣΕΝ

Γράμματα ἐξ Ἀθηνῶν

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25
Μαρτίου 1955

ΑΙΩΝΙΟΣ ΑΙΩΝΙΩΣ...

ΖΗΤΩ Η 25η ΜΑΡΤΙΟΥ

«Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη τοῦ σπαθιοῦ τὸν τρόμερό...»

ΕΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΤΗΣ ΔΙΔΑΓΜΑ

Η Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀποτίθεται ὑπὸ τοὺς ἀπαθεῖς

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ Ο ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΣ

ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Τί ἐλέχθησαν κατὰ τὴν τακτικὴν Γεν. Συνέλευσιν τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου

ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΣΜΟΙ

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ ΤΟΥ ΜΙΣΑΗΛΙΑ ΓΙΩΡΓΟΥ

ΒΟΤΡΥΣ

ΒΟΤΡΥΣ

Ὅπως οἱ Ἥρωες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως διὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ των καὶ τοῦ αἵματός τω
σφάλισαν τὴν ὡραίαν Ἑλληνικὴν Ἐλευθερίαν, οὕτω καὶ σεῖς
Ἕλληνες Καταστηματάρχαι, Ὑπάλληλοι Δημοσίων Κέντρων, Καταναλωταί
σφαλίσατε τὴν ὑπεροχὴν τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων διὰ νὰ "καπνίζουν„ πάντοτε τὰ Ἑλληνικὰ
στασια καὶ νὰ δίδουν ζωὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐργάτας καὶ Ἕλληνας ἀμπελουργούς.

,000 ΜΕΧΡΙ 150,000 ΠΙΠΕΣ
ΙΝΩΝ ΒΟΤΡΥΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΑΓΟΡΑΝ

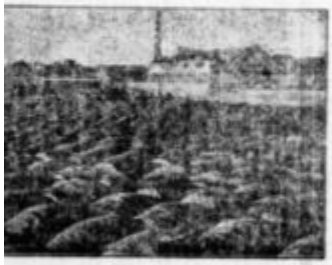

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ

Ε ΤΟ
ΒΟΤΡΥΣ"

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ Σουδὰν
ΚΑΚΟΜΑΝΔΑΚΗΣ, ΦΩΡΟΥΛΑΑΣ, ΠΑΠΠΑΣ.

Ζητειτε τους ΟΙΝΟΥΣ
"ΜΑΡΚΟ

Πηγή: ekkairo.org